

[Chr. Rasmussen.]

stående i sparekassen. Jeg har ikke ved gennemlæsning af lovforslaget fundet nogen begrænsninger i den retning, og jeg vil gerne i det kommende udvalg forbeholde mig min stilling på dette punkt og eventuelt prøve på at få indført en formuegrænse ved ydelse af den slags statslån.

Forholdene har efterhånden udviklet sig sådan herhjemme, at mange lader være med at foretage forbedringer og opføre nybygninger — selv om de økonomisk er i stand til det — hvis de ikke på en eller anden måde kan opnå et lån og helst et billigt statslån. Der er ganske afgjort et behov for forbedringer af landbrugsbygninger, og det er også sådan, at man i adskillige tilfælde ikke er i stand til at låne de nødvendige penge andre steder, men jeg kan ikke lade være med at udstøde et lille hjertesuk over et forhold, som jeg gang på gang har været ude for, når vi stiller midler til rådighed for forbedringer af staldbygninger. Jeg har været ude for, at man nogle steder ved hjælp af lån fra Marshallmidlerne har bygget om på stalden og fået den ventileret og isoleret, men samtidig har beboelsesbygningen henligget i en sådan stand, at det i virkeligheden var uforsvarligt. Jeg har set beboelsesbygninger, hvor tapetet flagede i stuen, fordi det blæste igennem væggen, og jeg har set børn ligge på et gråt, nøgent cementgulv og lege inde i stuen i sådanne små landbrug. Det er min opfattelse, at det ville være lige så påkrævet at yde lån til reparationer af den slags beboelsesbygninger, som det er at yde lån til forbedring af staldbygninger. Jeg kan imidlertid på mit partis vegne tilsiige vor støtte til en velvillig behandling af lovforslaget i udvalget.

Må jeg endelig i anledning af det af det ærede medlem hr. Foged m. fl. fremsatte forslag til folketingsbeslutning sige et par ord om mulighederne for tilbagerykning af de deri nævnte lån og undgåelse af opsigelse af disse lån ved ejendomshandel. Det er jo ikke ret længe siden vi behandlede dette spørgsmål her i tinget, det er i disse dage nøjagtigt et halvt år siden, det var den 12. og den 20. juni, disse spørgsmål sidst var til behandling. Hvor mange forhold der kan have været fremme i det halve år, som er forløbet siden da, ved jeg

naturligvis ikke, det kan sikkert ikke dreje sig om så forfærdelig mange; men jeg indrømmer, at der måske i visse tilfælde kan være grundlag for, at man tillader tilbagerykning eller i hvert fald tillader, at lånet bliver stående ved ejerskifte. Der er imidlertid et specielt forhold, som jeg i denne forbindelse lægger allermost vægt på: når der er sket frasalgs af jord, vil det i adskillige tilfælde virke helt urimeligt at kræve lånet indfriet; hvis det kræves indfriet, vil det i mange tilfælde bevirke, at det bliver meget vanskeligt at få den pågældende ejendom realiseret, således at handelen kan gå i orden inden for et rimeligt tidsrum.

Der er en ting til, som jeg ikke kan lade være at gøre opmærksom på. Det forekommer mig noget ejendommeligt, at man — det gælder både ministerens forslag og forslaget til folketingsbeslutning — stadig opererer med 110 pct. af ejendomsskylden som pantsætningsgrænse. Det forekommer mig, at denne grænse blev sat ind på et tidspunkt, da man skønnede, at ejendomsskylden var meget lav; da loven om udlån af Marshallmidler blev vedtaget i 1950, vidste alle, at vurderingen i 1950 var sat for lavt, fordi man på daværende tidspunkt regnede med et fald i priserne i den nærmest kommende tid. Det er ikke mere end et halvt år siden vi her i tinget vedtog en ny lov om vurdering af landets faste ejendomme. I denne lov stadfæstede man den gamle regel, at ejendomsskylden skal svare til ejendommens værdi i handel og vandel, og det forekommer mig at være en underkendelse af vurderingsmyndighederne rundt omkring, hvis vi nu fastsætter en lånegrænse på 110 pct. Ingen fornuftig långiver vil normalt give lån i en ejendom, som ligger 10 pct. over ejendommens værdi i handel og vandel. På mit partis vegne vil jeg sige, at vi forbeholder os at se på dette i det kommende udvalg.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Fibiger: Jeg forstår, at det forslag til folketingsbeslutning, som vi også er medforslagsstillere til, får en gunstig modtagelse hos den socialdemokratiske ordfører, og at den højtærede finansminister vil være villig til at undersøge, om man kan finde frem til